

briste paa Grund af denne manglende Tilid. I Begyndelsen af Aaret 1925 var Banken ude for visse Vanskeligheder, og dens Bestyrelse søgte da Bistand til en Støtteaktion ved Forhandlinger, der optoges med Nationalbanken. Bankinspektøren, som blev anmodet om at deltage i Forhandlingerne om Sagen, konstaterede saa ved en Undersøgelse en betydelig Risiko særlig paa Engagementet med den saakaldte Mælkeeksport, en Risiko, som han paa dette Tidspunkt anslog til 10 Mill. Kr., men en Risiko, som jo, hvis alt skal betragtes som tabt, gaar op til betydelig mere. Han ansaa det under de da foreliggende Forhold for fornødent, at mindst 8 Mill. Kr. ny Kapital tilførtes Banken, indtil Mælkeeksportens Forhold var blevet klaret, altsaa til Underbygning af det Engagement, som Banken havde med Mælkeeksporten. Forhandlingerne ved denne Lejlighed resulterede i en Overenskomst med Nationalbanken, hvorefter denne indskød 3 Mill. Kr. Det var Forudsætningen, at nogle Andelsselskaber skulde tegne 5 Mill. Kr., og disse tilsammen 8 Mill. Kr., der betegnedes som ansvarlig Indlaanskapital, fik derved en særlig Stilling blandt Bankens Indlaansmidler. De 5 Mill. Kr. blev da ogsaa nogen Tid efter tegnet af 3 Selskaber, hvis Formænd, foruden at være Ledere af de paagældende Andelsselskaber, tillige var Medlemmer af Bankens Bestyrelse. Da Banken saa i Slutningen af Juni nægtede at finansiere Mælkeeksporten videre, traadte denne Virksomhed i Likvidation, og som bekendt blev de forhenværende Justitsministre Rytter og Bülow henholdsvis Formand og Næstformand i den Likvidationskomité, der dannedes i den Anledning.

Hvad Banken angaar, blev dens Generalforsamling afholdt i Marts Maaned, og man vedtog at søge tegnet en Præferencekapital. Der valgtes en ny Bestyrelse, for hvilken forhenværende Justitsminister Rytter blev Formand. Den nye Bestyrelse synes straks at have beskæftiget sig med Engagementet med Mælkeeksporten og synes efter de Oplysninger, der foreligger offentlig, at have været villig til at opgive Kravet overfor Mejerierne og at tilstræbe en mindelig Ordning med disse, uden at det dog blev til noget med at føre denne Tanke videre. Derimod blev der optaget et Arbejde paa at forøge Bankens Kapital. Ved en kritisk Undersøgelse naaede man imidlertid til et ret nedslaaende Resultat med Hensyn til Bankens økonomiske Forhold, og paa Grundlag af denne Under-

søgelse udarbejdede man et Forslag eller en Plan overfor de i Banken interesserede gaaende ud paa, at der skulde tegnes 20 Mill. Kr. ny Kapital. Heller ikke dette Forsøg paa at faa tegnet en ny Kapital blev dog ført til Ende, idet Bestyrelsen i Slutningen af Maj Maaned erklærede det haabløst at fortsætte dette Forsøg. Den henvendte sig saa til Nationalbankens Direktion for at raadslaa med denne om den foreliggende Situation, som maatte føre til, at der paa en eller anden Maade skaffedes ny Kapital enten ved direkte Tegning hos Andelsselskaber og andre interesserede eller ved Indskud fra Bankerne. Denne Forhandling førtes umiddelbart før Pinse med Nationalbankens Direktion, som atter forhandlede med de private Banker. Saa-vel fra Nationalbankens Side som fra de private Bankers Side blev det imidlertid erklæret, at man ikke var i Stand til at yde Støtte til fortsat Drift. Bestyrelsen for Andelsbanken erklærede saa, at den maatte lukke Banken. Jeg blev tilkaldt ved den paagældende Forhandling, og paa Foranledning af Nationalbanken erklærede jeg for mit Vedkommende, at jeg ikke kunde tænke mig Statsstøtte ydet i Stedet for den Støtte, man havde tænkt sig ydet fra Bankernes Side; jeg maatte mene, som jeg før har fremhævet, at jeg ikke kan anse det for Statens Opgave at træde til, naar private Banker under privat Bestyrelse er gaaet til Grunde. Det kan ikke være en Statsopgave, i hvert Fald ikke, naar det, som Tilfældet saa vilde være, kun blev overfor enkelte Banker, en saadan Støtte ydedes. Der var ingen Berettigelse, mente jeg, til at træde til overfor denne Bank, efter at vi i Fjor har ladet en anden stor københavnsk Bank træde i Likvidation uden at give den Statsstøtte, og efter at en Række Provisbanker, jeg tror nogle og tredive, gennem de senere Aar er brudt sammen uden at faa Statsstøtte til Hjælp for Indskydere og andre Interesser.

Efter at disse Forhandlinger mellem Nationalbanken og Andelsbanken saaledes var endt, uden at Penge var tilvejebragt, og efter at Bankens Bestyrelse altsaa havde faaet den Opfattelse, at Forsøgene paa at tegne den nye Kapital ikke kunde eller burde føres videre, modtog jeg den 2. Juni en Henvendelse fra Bankens Bestyrelse og Repræsentantskab, hvori den anmodede om, at der snarest maatte blive givet en Lov, som muliggjorde en Likvidation og altsaa Fritagelse for den sædvanlige Konkurslovgivnings Regler. Jeg imødekom